

NERINGOS SAVIVALDYBĖS MERAS

Taikos g. 2, 93121 Neringa, tel. (8 469) 52 234, faks. (8 469) 52 572,
el.p.meras@neringa.lt

LR Aplinkos ministerijai

2012-08-24 Nr. (4.12)V15-2404

LR Kultūros ministerijai

Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos sekretariatui

✓ Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai

✓ Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcijai

Kultūros paveldo departamentui

Kultūros paveldo departamento
Klaipėdos teritoriniam padaliniui

Lietuvos architektų sąjungai

Lietuvos architektų sąjungos Klaipėdos skyriui

DĖL NIDOS KTIC „AGILA“ ARCHITEKTŪRINĖS KONCEPCIJOS KONKURSE I VIETĄ LAIMĖJUSIO PROJEKTO PRISTATYMO

Neringa, kaip kurortas, savo ateitį planuoja vystydama kultūrinį bei konferencinį turizmą. Tuo tikslu norime atlikti Nidos kultūros ir turizmo informacinio centro (toliau KTIC) „Agila“ rekonstrukciją ir siekiame gauti finansavimą iš Valstybės investicijų programos. Neringos savivaldybės administracijos direktoriui pasirašius sutartį su Lietuvos architektų sąjungos Klaipėdos skyriumi, buvo suorganizuotas Nidos KTIC „Agila“ architektūrinės koncepcijos atviro supaprastinto projekto konkursas. Konkurso tikslas – iš konkursui pateiktų projektų atrinkti geriausią architektūrinę koncepciją, atspindinčią objekto integraciją į miesto centrinės dalies audinį, tinkamą mastelio parinkimą, modernios ir šiuolaikiškos architektūros turinį – erdvinį, planinį sprendimą, išlaikantį organišką ryšį su urbanistine aplinka ir gamtinių elementų visuma, kurios pagrindu būtų rengiamas žemės sklypo Taikos g. 4, Neringoje, detalus planas ir Nidos KTIC „Agila“ rekonstravimo techninis projektas.

Konkursas vyko 2012 m. kovo mėnesį. Konkursinė komisija buvo sudaryta iš Architektų sąjungos deleguotų atstovų, Neringos savivaldybės atstovų bei Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcijos, kurį delegavo VSTT. Balandžio 18 d. buvo patvirtinti galutiniai konkurso nugalėtojai ir prizinių vietų laimėtojai. Konkurso rezultatai nebuvo apskūsti per įstatymu nustatytą terminą.

2012 m. liepos 11 d. Neringos savivaldybė gavo Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos (VSTT) raštą Nr. (5)-V13-1726, kuriame teigiama, kad konkurse I vietą laimėjusi projekto koncepcija negali būti įgyvendinama Neringoje, nes, jų nuomone, ji neatitinka teisės aktų nuostatų. Gavusi minėtą raštą Neringos savivaldybė, kreipėsi konsultacinės pagalbos į Lietuvos architektų

sajungą. Atsakymą parengę konkurso organizatoriai LAS Klaipėdos skyrius teigia, kad konkursas buvo vykdytas vadovaujantis visų LR Viešųjų pirkimų įstatyme ir Aplinkos ministro įsakymu patvirtintose supaprastinto projekto konkurso organizavimo taisyklėse nustatytų reikalavimų, todėl ir konkurso rezultatai negali būti kvėscionuojami. Tačiau VSTT savo nuomonės nekeičia ir mes, atsižvelgdami į minėtame rašte išsakytas mintis, turime pagrindo nuogąstauti, kad KTIC „Agila“ rekonstrukcija, nepavykus suderinti projektų, gali likti neįgyvendinta.

Neringos savivaldybė, ieškodama išeities iš tokios situacijos ir siekdama, kad pagal konkursą laimėjusią koncepciją parengtas detalus planas ir techninis projektas ateityje būtų suderintas ir galėtų būti įgyvendinamas, ne kartą tarėsi su konkurso organizatoriais, konkursą laimėjusios grupės architektais bei konkurso vertinimo komisijos nariais. Paskutinio susitikimo metu nutarta projekto koncepciją pristatyti visoms suinteresuotoms institucijoms, visuomenei.

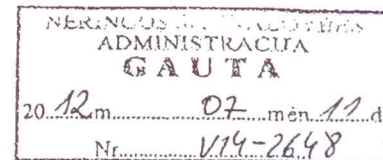
Neringos savivaldybė kartu su konkursą laimėjusia grupe, kviečia atsakingus Jūsų institucijos atstovus š. m. rugsėjo 6 d. 15 val. dalyvauti Nidos KTIC „Agila“ architektūrinės koncepcijos pristatyme – diskusijoje.

PRIDEDAMA: Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos 2012 m. liepos 11 d rašto Nr. (5)-V13-1726 kopija, 2 lapai;

Savivaldybės meras

Antanas Vinkus

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Valstybės biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. (8 5) 272 3284, faks. (8 5) 272 2572, el. p. vstt@vstt.lt, <http://www.vstt.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724381

Neringos miesto savivaldybės administracijai 2012-07-05 Nr. (5)-V3-1726
(2.18)
Kopija I Nr.
Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcijai

DĖL KULTŪROS IR TURIZMO INFORMACIJOS CENTRO „AGILA“ NIDOJE

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba) gavo informaciją, kad Lietuvos architektų sąjunga Neringos miesto savivaldybės administracijos iniciatyva organizavo architektūrinį konkursą Kultūros ir turizmo informacijos centro „Agila“ Nidoje architektūrinei koncepcijai parengti. Lietuvos architektų sąjunga savo internetiniame tinklalapyje yra paskelbusi konkurso nugalėtojus.

Norėdami išvengti problemų, informuojame, kad formuluojant idėjas, rengiant koncepcijas, projektuojant, planuojant Kuršių nerijos nacionaliniame parke, išskirtinis ir svarbiausias dėmesys turi būti skiriamas pastato, pastatų architektūrai, bet ne pastato novatoriškumui, naudojamų konstrukcijų, technologijų savitumui, vidaus išplanavimui. T. y. pirmiausia pastato architektūra turi atitikti Kuršių nerijai būdingos architektūros išvaizdą, atspindinčią šio krašto unikalumą, o projektiniai pasiūlymai, koncepciniai sprendiniai negali prieštarauti teisės aktų reikalavimams. Priešingu atveju idėja, projektas negali būti įgyvendinamas.

Nuostatos dėl būtinumo statinius projektuoti, statyti ar rekonstruoti, atsižvelgiant į tradicinės etnografinio regiono, vietovės būdingus planavimo ir architektūros savitumus ir kt. nurodytos eilėje teisės aktų:

1. UNESCO Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencijos (1972) (Žin., 2006, Nr. 73-2766) 5 straipsnyje nurodyta, kad siekiant užtikrinti efektyvias ir veiklias priemones jos teritorijoje – esančiam kultūros ir gamtos paveldui globoti, išsaugoti (konservuoti) ir prezentuoti, kiekviena valstybė – šios Konvencijos šalis, kiek įmanoma ir jei galima, stengsis: priimti generalinę politiką, kuri siektų kultūros ir gamtos paveldui suteikti tinkamą vaidmenį bendruomenės gyvenime ir to paveldo globą integruoti į bendras planavimo programas.

2. Saugomų teritorijų įstatymo (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 2001, Nr. 108-3902) 12 straipsnyje įtvirtinta, kad vieni iš valstybinių parkų steigimo tikslų yra išsaugoti gamtiniu ir kultūriniu (regioninės svarbos) požiūriais vertingą kraštovaizdį; propaguoti ir remti Lietuvos regionų etnokultūros tradicijas. To paties įstatymo 13 straipsnyje įtvirtinta, kad valstybiniuose parkuose draudžiama naikinti ir keisti istoriškai susiformavusio kultūrinio kraštovaizdžio pobūdžio, urbanistinių ir architektūrinių jo elementų <...>. Statiniai valstybiniuose parkuose projektuojami, statomi ar rekonstruojami vadovaujantis teisės aktais, valstybinių parkų tvarkymo planų (planavimo schemų) sprendimais, atsižvelgiant į miestelių ir kaimų architektūros, kraštovaizdžio ypatumus, paveldo objektų apsaugos reikalavimus.

3. Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatyme (Žin., 1999, Nr. 82-2414) įtvirtinta nuostata, kad vienas pagrindinių etninės kultūros valstybinės globos uždavinių – garantuoti etninės kultūros paveldo išsaugojimą bei gyvosios tradicijos tęstinumą.

4. Pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų (Žin., 1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43) 139 punkto nuostatas, pastatai nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į regiono architektūros savitumus <...> bei kraštovaizdžio pobūdį.

5. Kuršių nerijos nacionalinio parko apsaugos reglamento (Žin., 2002, Nr. 87-3755) 25 p. įtvirtinta, kad statiniai Kuršių nerijos nacionaliniame parke projektuojami, statomi, restauruojami, renovuojami ar rekonstruojami atsižvelgiant į Kuršių nerijos nacionalinio parko planavimo schemos (generalinio plano) / šiuo metu jį pakeitusio tvarkymo plano reikalavimus, vietovės kraštovaizdžio ypatumus bei tradicinės regiono architektūros savitumus, kultūros paveldo objektų apsaugos reikalavimus siekiant: išlaikyti gamtinio bei istoriškai susiformavusio kraštovaizdžio, gamtinių ir kultūrinių kompleksų bei objektų vertės požymius; išsaugoti bendrą kraštovaizdžio struktūrą ir jo estetinę vertę, erdvinį raiškumą ir raiškius reljefo bei hidrografinio tinklo elementus; išlaikyti tradicinės regiono architektūros pobūdį: formas, spalvas ir dydžius bei formuoti rekreacinių ir gyvenamųjų vietovių estetinį vaizdą.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-06-06 nutarimu Nr. 702 patvirtintame Kuršių nerijos nacionalinio parko tvarkymo plane (Žin., 2012, Nr. 70-3592) įtvirtinta tai, kad: Kuršių nerijoje gerbiamas ir saugomas kuršių sukurtas paveldas ir gamta, <...> planuojant veiklą privalomai atsižvelgiama į išskirtinę visuotinę Kuršių nerijos vertę, susiformavusią aplinką, teritorijos unikalumą ir autentiškumą. Siekiama išlaikyti architektūros tradicijų tęstinumą – privalomai atsižvelgiama į tradicinių pastatų (žvejų sodybų ir senųjų vilų) architektūrą, medžiagas, spalvinę gamą, puošybos elementus, taikomas tik Kuršių nerijai tinkamos architektūrinės išraiškos priemonės. Išlaikomas Kuršių nerijos savitumas, unikalumas, integralumas ir harmonija su gamta. Kuršių nerijos nacionaliniame parke užtikrinant pasaulio kultūros ir gamtos paveldo vietovės apsaugos reikalavimus, prioritetas teikiamas gamtos ir kultūros paveldo išsaugojimui.

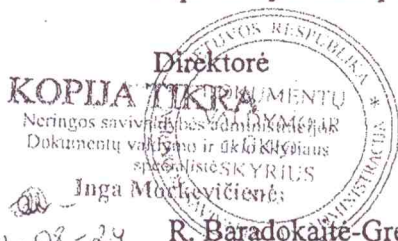
Išnagrinėjus visus pateiktus konkurso projektus bei atsižvelgus į aukščiau išdėstytą, Tarnybos nuomone, geriausiu pripažintas projektas Nr. 41974 ar Nr. 419749 (beje, neaišku kodėl šis skaičius skiriasi projektų eilėje ir nominacijose. Architektai Marius Morkūnas kartu su V. Ūsu, A. Uogintu, A. Tarutyte, L. Gronskyte, V. Leliu, M. Gipu, P. Kiškioniu) iš esmės neatitinka nurodytų teisės aktų nuostatų, todėl negali būti įgyvendinamas Kuršių nerijos nacionaliniame parke, Nidoje. Jo architektūrinis sprendimas neturi nieko bendro nei su Kuršių nerijai būdingų žvejų sodybų, nei su senųjų vilų architektūra, nei su Kuršių nerijos kraštovaizdžio unikalumu. Toks statinys gali būti statomas bet kurioje Lietuvoje (išskyrus valstybinius parkus, draustinius) dalyje, taip pat ir bet kurios valstybės teritorijoje. Tai kas tinka bet kur, netinka išskirtinėje, unikaloje Pasaulio paveldo kultūros ir gamtos sąrašo esančioje teritorijoje.

Priimtinausias konkurso pasiūlymas, kuris faktiškai be pakeitimų galėtų būti įgyvendinamas Nidos centrinėje dalyje, yra įvardytas Nr. 280816. Siekiant atitikimo kraštovaizdžio unikalumui ir savitumui bei idėjos vientisumui, buvo galima nagrinėti projektus (konceptijas), kuriuose buvo siūloma taikyti kopų analogus. Tačiau visais tokiais atvejais pateiktus projektus reikėtų koreguoti, su jais gerokai padirbėti.

Prašome rasti galimybę sudaryti prielaidas įgyvendinti projektą Nr. 280816. Blogiausiu atveju, t. y. jei tikrai negalima pasirinkti Kuršių nerijai tinkamiausio projekto, galima diskutuoti dėl III vietą užėmusios koncepcijos (Nr. 477364) įgyvendinimo, gerokai su ja padirbėjus. O nenorint nieko keisti iš esmės, tinka koncepcija, gavusi paskatinamąją premiją (Nr. 010000).

Labai gaila, kad konkurso nuostatai nebuvo surašyti atsižvelgiant į teritorijos išskirtinę vertę, unikalumą bei į teisės aktų reikalavimus, netinkamai sudėlioti pagrindiniai vertinimo kriterijai. Tai akivaizdžiai parodo, kad ir teritorijų planavimo dokumentuose turi būti aiškiai, nedviprasmiškai nurodyti reikalavimai vienai ar kitai teritorijai. Priešingu atveju tiesiog neišvengiamai prasideda eksperimentiniai ieškojimai, nieko bendro neturintys su teritorijos išskirtine verte, unikalumu, o tinkamiausi pasiūlymai lieka sąrašo pabaigoje.

Kadangi ir konkursus organizuojantiems, ir pasiūlymus teikiantiems privalu laikytis Lietuvos teisės aktų, prašome rasti galimybę įgyvendinti Kuršių nerijai tinkamiausią variantą. Dėkojame už supratimą. Esame pasirengę dalyvauti diskusijose, teikti konsultacijas ir pasiūlymus.

Rūta Baškytė